

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍပါဝင်နေသော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုဆိုင်ရာ စွဲချက်တစ်ခုကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်မည့် စစ်ဆေးရန်အချက်များ

နောက်ခံအကြောင်းအရာကို အောက်တွင်ဖော်ပြထားပြီး အွန်လိုင်း၌လည်း ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည် -

<http://business-humanrights.org/en/checklist-enabling-greater-documentation-of-corporate-human-rights-abuses>

လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အသိပေးချက်။ စိတ်ချရသည်ဟု သင်ခံစားရသည့်/ ဖြေဆိုနိုင်သည့် မေးခွန်း မေးခွန်းကိုသာဖြေဆိုပြီး အခြားသူများအား ဘေးအန္တရာယ်မဖြစ်စေမည့် အဖြေကိုသာ ဖြေဆိုပါ။

အမည်။ [သင်ဖော်ပြရန် ဆန္ဒရှိပါက]

အဖွဲ့အစည်းအမည်။ [သင်ဖော်ပြရန် ဆန္ဒရှိပါက]

ဖြစ်ရပ်/အခြေအနေနှင့် ဆက်နွယ်မှု။ [သင်ဖော်ပြရန် ဆန္ဒရှိပါက]

စစ်ဆေးရန်အချက်များတွင်ပါဝင်သည့် အောက်ပါမေးခွန်းများအားဖြေဆိုမှုများကို အများသိအများသိရှိနိုင်ရန် ဖော်ပြမည် ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက် အများပြည်သူမသိရှိစေလိုသောအခြေအနေများရှိနေပါက ဖော်ပြပေးပါ။ မေးခွန်း အမှတ် (၁) မှ (၃) အထိ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ဖြစ်ရပ်/အခြေအနေကို ကနဦးမှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန် ဒေသရပ်ရွာလူထုအတွက် လုံလောက်ပါသည်။ လုံလောက်ပါသည်။ ကူညီပံ့ပိုးပေးသော အဖွဲ့အစည်းများအနေနှင့် ဆန္ဒရှိပါက မေးခွန်း အမှတ် (၄) မှ (၆) အထိ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ဖြေဆိုပေးနိုင်ပါသည်။

၁။ ဖြစ်ရပ် သို့မဟုတ် လက်ရှိဖြစ်ပွားနေသောအခြေအနေ၏ အကြောင်းအရာများ

မှတ်ချက်။ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့၊ ဖြစ်ရပ်ပေါင်းစုလည်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ လက်ရှိဖြစ်ပွားလက်ရှိဖြစ်ပွား နေသော အခြေအနေဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ အခြေအနေအခြေအနေများစုပေါင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အကြောင်းအရာလည်း ဖြစ်နိုင် ပါသည်။

၁-၁။ ဖြစ်ရပ်/အခြေအနေ၏ သဘောသဘာဝ။ မည်သည့်အရာဖြစ်ပွားခဲ့သည် သို့မဟုတ် (လက်ရှိ ဖြစ်ပွားနေဆဲ အကြောင်းအရာအတွက်) မည်သည့်ကိစ္စရပ်ဖြစ်ပွားနေသည်ကို ဖော်ပြပါ။

၁-၂။ အချိန်ကာလ။ မည်သည့်အချိန်ကဖြစ်ပွားခဲ့သည် သို့မဟုတ် (လက်ရှိ ဖြစ်ပွားနေဆဲ အကြောင်းအရာအတွက်) မည်သည့်အချိန်က စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသနည်း?

၁-၃။ **နေရာ။** မည်သည့်နေရာ၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သနည်း သို့
သို့မဟုတ် (လက်ရှိဖြစ်ပွားနေဆဲ အကြောင်းအရာအတွက်) မည်သည့်နေရာ၌ ဖြစ်ပွားနေသနည်း? ဥပမာ -
ကျေးရွာအမည်၊ မြို့၊ နိုင်ငံ၊ ထင်ရှားသော နေရာ အမှတ်အသား

၁-၄။ **ထိခိုက်ခံရသူများ။** လူမည်မျှ ထိခိုက်ပါသနည်း? လူမည်မျှကို ထိခိုက်နိုင်ဖွယ် ရှိပါသနည်း? ထိခိုက်
ထိခိုက်ခံရသည့်သူများအကြောင်း အနည်းငယ်ရှင်းပြပါ (ဥပမာ - လူထု၏ဝိသေသ သို့မဟုတ် တ
တစ်ဦးချင်း ဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်သည့် နောက်ခံအကြောင်းအရာ)

၂။ ပါဝင်ပတ်သက်သူများ

၂-၁။ **စီးပွားရေးလုပ်ငန်း။** ဤဖြစ်ရပ်တွင်ပါဝင်နေသော သို့မဟုတ် ဖြစ်
ဖြစ်ပွားနေသည့် အခြေ
အခြေအနေနှင့် ဆက်နွယ်မှုရှိသော ကုမ္ပဏီ(များ)၏ အမည်နှင့် ၎င်းတို့ပါဝင်ပတ်သက်နေပုံ (သိရှိပါက)

၂-၂။ **အစိုးရ။** ဒေသ/နိုင်ငံအဆင့် အစိုးရအရာရှိများ သို့မဟုတ် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ ပါဝင်ပါသ
ပါဝင်ပါသလား? ပါဝင်ပါက မည်သို့ပါဝင်ပြုလုပ်သနည်း သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏အခန်းကဏ္ဍ (သိရှိပါက)

၂-၃။ **အခြား။** ဤဖြစ်ရပ်/အခြေအနေတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေသည့် အခြားသူများကို သတိပြုမိပါသလား
- ဖော်ပြပါ။ (ဥပမာ - ပံ့ပိုးကူညီရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံခြားအဖွဲ့များ၊ နိုင်ငံတကာဘဏ်များ)

၃။ လက်ငင်း/ဖြစ်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသော ခြိမ်းခြောက်မှုများ သို့မဟုတ် အန္တရာယ်များ

၃-၁။ သင့်အပေါ် (သို့) အခြားပါဝင်ပတ်သက်သူများအပေါ် (သို့) ထိခိုက်ခံစားရသူများကိုယ်စား ဆောင်ရွက် ပြောဆိုပေးသူများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှု သို့မဟုတ်
သို့မဟုတ် အန္တရာယ်ပြုမှုတစ်ခုခု ရှိပါသလား? ရှိပါက ဖော်ပြပေးပါ။

၃-၂။ ထပ်မံ၍ အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်မည့် အလားအလာများရှိနေပါသလား?

၄။ လိုချင်သောရလဒ်များ

၄-၁။ **ရည်ရွယ်ချက်။** မှတ်တမ်းတင်ပြီးနောက် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည့် အဆင့်များမှတစ်ဆင့် မည်သည့်
မည်သည့် ရလဒ်ကို ရရှိမည်ဟု သင် မျှော်လင့်ပါသနည်း?

၄-၂။ **အဟန့်အတားများ။** အဆိုပါ ရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်နိုင်ရန် ကျော်လွှားရမည့် အဓိက အခက်အခဲ အဟ
အခက်အခဲ အဟန့်အတားများက အဘယ်နည်း?

၅။ ရှိနှင့်ပြီးသား မှတ်တမ်းများ

၅-၁။ ဖြစ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ သို့
သို့မဟုတ် ဖြစ်ပွားနေဆဲအခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ ရေးသား
ရေးသားဖော်ပြထားသော/ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားသော အစီရင်ခံစာများ/ ပုံဖော်ထားမှုများ ရှိပါသလား?
[ရနိုင်ပါက ကြည့်ရှု/ဖတ်ရှုနိုင်မည့် လိပ်စာကို (hyperlink) ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးပါ]

၆။ ယခင်ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရေး

၆-၁။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ အစိုးရဌာနများနှင့် ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရေး။ ဤအခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ ကုမ
ကုမ္ပဏီ/ အစိုးရဌာနကို ဆက်သွယ်ခဲ့ပါသလား၊ ဆက်သွယ်ခဲ့ပါက မည်သည့် တုံ့ပြန်မှုကို ရရှိပါသနည်း?

၆-၂။ ပြင်ပအစုအဖွဲ့များနှင့် ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရေး။ ဖြစ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ပြင်ပမှ အခြားလူပုဂ္ဂိုလ်/ အဖွဲ့
အဖွဲ့များနှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့သည်များရှိပါသလား? ရှိပါက မည်သူ့ကို ဆက်သွယ်ခဲ့သည်၊ မည်သည့် တုံ့ပြန်မှု ရ
မှု ရရှိသည်ကို ဖော်ပြပါ?

၆-၃။ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ (ဥပဒေကြောင်းအရ ဆောင်ရွက်ချက်အပါအဝင်)။ ဤအခြေအနေ ပေ
ပေါ်တွင် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုတစ်စုံတစ်ရာ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသလား သို့မ
သို့မဟုတ် စီစဉ်ထားသော/ ဆောင်ရွက်နေဆဲ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုခု ရှိနေ
ရှိနေပါသလား? ရှိနေပါက မည်သည့် ဆောင်ရွက်မှု ပြုလုပ်ခဲ့သည်၊ မည်သည့် အဟန့်အတားများ ကြုံတွေ့
ကြုံတွေ့ရသည်၊ မည်သည့် ရလဒ်များ ရရှိနေပြီတို့ကို ရှင်းပြပါ။ (ဥပမာ - ဥပဒေအရ
အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများအပါအဝင်၊ ရပ်ရွာလူထု စည်းဝေးခြင်း၊ မီဒီယာနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း သို့မဟုတ်
သို့မဟုတ် အခြား ဆောင်ရွက်မှုများ)

နောက်ခံအကြောင်းအရာ။

စီမံချက်အနေနှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ အဖွဲ့များက (ESR-Net အဖွဲ့ဝင်များ၊ စီးပွားရေးနှင့် လူ့ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ရင်းမြစ်
ရင်းမြစ် စင်တာ အပါအဝင်) ဖော်ပြသော လိုအပ်ချက်များကို ပြန်လည်တုံ့ပြန်ပါသည်။ စီးပွား
စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်သွယ်သော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ထိခိုက်ခံ
ထိခိုက်ခံရသော လူထုကိုယ်တိုင် မှတ်တမ်းတင်စေခြင်းဖြင့် ကြီးမားသောပံ့ပိုးမှုဖြစ်စေမည့် စုပေါင်းအား
စုပေါင်းအားထုတ်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် ရည်ရွယ်ပါသည်။

လူထုများက ရင်ဆိုင်ရသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရန်မှာ ၎င်းတို့
၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်မှတ်တမ်းတင်မှုဖြင့် လုံလောက်မည် မဟုတ်

မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့အသိအမှတ်ပြုသော်လည်း ရပ်ရွာလူထုက ကြုံတွေ့ရသည့် အခြေအနေများပေါ်
အခြေအနေများပေါ် ပိုမိုသိရှိ နားလည်နိုင်ကြစေရန်၊ ထိခိုက်ခံလူထုနှင့် ကူညီပံ့
ကူညီပံ့ပိုးမှုပေးမည့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့များအကြား ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် လူထု၏မှ
လူထု၏မှတ်တမ်းများကို အမြင့်ဆုံးပါဝါရရှိနိုင်သည်အထိ ကြိုးစားအားထုတ်သွားနိုင်ရန် စီမံချက်ကို ရေးဆွဲထား
ရေးဆွဲထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။